

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง

ภาวะการมีงานทำของผู้สมัครงานใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส)

โดย กรมการจัดหางาน

จากกรณีปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัดปัตตานี ยะลาและ นราธิวาส) ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาทั้งด้านความมั่นคง เศรษฐกิจและปัญหาด้านสังคม ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะในเรื่องการมีงานทำ ซึ่งข้อมูลการสำรวจภาวะการมีงานทำของประชากรโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2553 พบว่า อัตราการว่างงานของ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้อยู่ที่ร้อยละ 2.0 สูงกว่าอัตราการว่างงานทั้งประเทศกว่าเท่าตัว (อัตราการว่างงานทั้งประเทศร้อยละ 1.0) อัตราการว่างงานดังกล่าวเป็นเครื่องบ่งชี้ว่ามีคนในพื้นที่จำนวนหนึ่งไม่มีงานทำ

กองวิจัยตลาดแรงงาน จึงได้ทำการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ภาวะการมีงานทำของผู้สมัครงานใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ประกอบด้วย จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลแก่ผู้เกี่ยวข้องในการส่งเสริมการมีงานทำแก่ผู้ที่ยังว่างงานในพื้นที่ดังกล่าวต่อไป ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ใช้กรอบตัวอย่างจากฐานข้อมูลการให้บริการจัดหางานของ กรมการจัดหางาน ณ เดือนสิงหาคม 2553 ที่มีหมายเลขโทรศัพท์สามารถติดต่อได้จำนวน 11,959 คน ทั้งนี้ได้กำหนดขนาดตัวอย่างจากสูตรกำหนดขนาดตัวอย่าง $n = \frac{N k^2 V^2}{k^2 V^2 + N E^2}$ โดยใช้สัมประสิทธิ์ความผันแปรเท่ากับ 1 และความคลาดเคลื่อนเท่ากับร้อยละ 10 ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 373 คน (ในการปฏิบัติงานจริงได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 801 คน ซึ่งทำให้เกิดความน่าเชื่อถือมากขึ้น) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบเส้นตรง (Linear Systematic Sampling) และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทางโทรศัพท์ (Telephone Interview) โดยศูนย์ข่าวสารตลาดแรงงานจังหวัดสงขลา ปราบกฏผลการวิจัย ดังนี้

1. สถานภาพของผู้สมัครงาน

1.1 เพศและอายุ

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 801 คน เป็นเพศชายร้อยละ 24.8 เพศหญิงร้อยละ 75.2 มีอายุระหว่าง 25-29 ปี มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 48.9 รองลงมาอายุระหว่าง 20 – 24 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.0 และอายุระหว่าง 30 -34 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.3 ปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สถานภาพของผู้สมัครงานจำแนกตามเพศและอายุ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	199	24.8
หญิง	602	75.2
รวม	801	100
อายุ		
15 – 19 ปี	2	0.2
20 – 24 ปี	184	23.0
25 – 29 ปี	392	48.9
30 – 34 ปี	179	22.3
35 – 39 ปี	27	3.4
40 – 49 ปี	16	2.0
50 ปีขึ้นไป	1	0.1
รวม	801	100

1.2 ระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 68.9 รองลงมาคือระดับปวส. คิดเป็นร้อยละ 11.2 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 9.6 และระดับอนุปริญาคิดเป็นร้อยละ 4.7 ตามลำดับ ปรากฏตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับการศึกษาของผู้สมัครงาน

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	15	1.9
มัธยมศึกษาปีที่ 3	14	1.7
มัธยมศึกษาปีที่ 6	77	9.6
ปวช.	6	0.7
ปวส.	90	11.2

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อนุปริญญา	38	4.7
ปริญญาตรี	552	68.9
ปริญญาโท	9	1.1
รวม	801	100

1.3 รายได้

กลุ่มตัวอย่างเกินกว่าครึ่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 68.7 มีรายได้ และมีเพียงร้อยละ 31.3 ที่ไม่มีรายได้ เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มที่มีรายได้พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต คิดเป็นร้อยละ 57.8 และมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตร้อยละ 42.2 ปรากฏตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 รายได้ของผู้สมัครงาน

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	251	31.3
มีรายได้	550	68.7
รวม	801	100
มีรายได้		
- มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต	318	57.8
- มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต	232	42.2
รวม	550	100

2. ภาวะการมีงานทำและการว่างงาน

2.1 การมีงานทำ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีงานทำคิดเป็นร้อยละ 58.1 และยังว่างงานคิดเป็นร้อยละ 41.9 โดยกลุ่มที่มีงานทำส่วนใหญ่ไม่ต้องการเปลี่ยนงานคิดเป็นร้อยละ 71.4 และต้องการเปลี่ยนงานร้อยละ 28.6 ปรากฏตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผู้สมัครงานจำแนกตามภาวะการมีงานทำ

การมีงานทำ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีงานทำ	465	58.1
ว่างงาน	336	41.9
รวม	801	100
มีงานทำ		
- ต้องการเปลี่ยนงาน	133	28.6
- ไม่ต้องการเปลี่ยนงาน	332	71.4
รวม	465	100

2.2 การว่างงาน

1) การว่างงานจำแนกตามเพศและอายุ

กลุ่มตัวอย่างที่ยังว่างงานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 77.1 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 22.9 มีอายุระหว่าง 20-29 ปี มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 75.0 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 30-34 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.6 และอายุระหว่าง 35-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.7 รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 สถานภาพของผู้สมัครงานที่ยังว่างงาน

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	77	22.9
หญิง	259	77.1
รวม	336	100
อายุ		
15 – 19 ปี	2	0.6
20 – 24 ปี	99	29.5
25 – 29 ปี	153	45.5
30 – 34 ปี	66	19.6
35 – 39 ปี	9	2.7
40 – 49 ปี	6	1.8
50 ปีขึ้นไป	1	0.3
รวม	336	100

2) การว่างงานจำแนกตามระดับการศึกษา

เมื่อพิจารณากลุ่มที่ยังว่างงานจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษา ในระดับปริญญาตรีว่างงานมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 60.1 รองลงมาคือ ระดับปวส. คิดเป็นร้อยละ 14.6 และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 12.5 (ปรากฏตามตารางตารางที่ 6) โดยพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ และการจัดการทั่วไปว่างงานมากที่สุด ในสัดส่วนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 12.9 และผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปวส. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ว่างงานมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 42.9 รองลงมาคือ สาขาวิชาบัญชี คิดเป็นร้อยละ 6.1 ตามลำดับ รายละเอียดปรากฏตามตารางตารางที่ 7

ตารางที่ 6 ผู้สมัครงานที่ยังว่างงานจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	8	2.4
มัธยมศึกษาปีที่ 3	8	2.4
มัธยมศึกษาปีที่ 6	42	12.5
ปวช.	2	0.6
ปวส.	49	14.6
อนุปริญญา	22	6.5
ปริญญาตรี	202	60.1
อื่น ๆ	3	0.9
รวม	336	100

ตารางที่ 7 ผู้สมัครงานในระดับปวส.และปริญญาตรีที่ยังว่างงานจำแนกตามสาขาวิชาที่ว่างงานมาก

3 อันดับแรก

ระดับการศึกษา/สาขาวิชา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปวส.		
- คอมพิวเตอร์	21	42.9
- บัญชี	13	26.5
- เทคโนโลยีสารสนเทศ	3	6.1
ปริญญาตรี		
- คอมพิวเตอร์	26	12.9
- การจัดการทั่วไป	26	12.9
- บัญชี	21	10.4

3) สาเหตุที่ยังว่างงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ยังว่างงานมีสาเหตุมาจาก เชื่อว่าหางานทำไม่ได้/ยังไม่มีงานที่ถูกต้องมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.1 รองลงมาคือ อยู่ระหว่างการศึกษาคือ คิดเป็นร้อยละ 31.0 และมีปัญหาสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 8.0 เป็นต้น รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 8

ตารางที่ 8 สาเหตุการว่างงาน

สาเหตุการว่างงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เชื่อว่าหางานทำไม่ได้/ยังไม่มีงานที่ถูกต้อง	116	46.1
อยู่ระหว่างการศึกษาคือ	104	31.0
มีปัญหาสุขภาพ	27	8.0
ดูแลคนในครอบครัว	11	3.3
อื่น ๆ	39	11.6
รวม	336	100

เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่ยังว่างงานและมีความพร้อมที่จะทำงานพบว่า ต้องการงานในจังหวัดภูมิลำเนามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 80.5 และต้องการทำงานต่างจังหวัดคิดเป็นร้อยละ 19.5 ปรากฏตามตารางที่ 9

ตารางที่ 9 สถานที่ที่ผู้ว่างงานต้องการทำงาน

สถานที่ที่ต้องการทำงาน ¹	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
ในจังหวัดภูมิลำเนา	342	80.5
ต่างจังหวัด	83	19.5
รวม	425	100

¹ กลุ่มตัวอย่างสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยดังกล่าวสามารถสรุปผลได้ 2 ประเด็น ดังนี้

1. สถานภาพของผู้สมัครงาน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20- 29 ปีมากที่สุด สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีและระดับปวส. มากที่สุด และส่วนใหญ่มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

2. ภาวะการมีงานทำ

2.1 การมีงานทำ

กลุ่มตัวอย่างเกินกว่าครึ่งมีงานทำและส่วนใหญ่ไม่ต้องการเปลี่ยนงาน

2.2 การว่างงาน

1) สถานภาพของผู้สมัครงานที่ยังว่างงาน

กลุ่มตัวอย่างเกินกว่าครึ่งเป็นเพศหญิง โดยมีอายุระหว่าง 20 – 29 ปีมากที่สุด และสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีว่างงานมากที่สุด โดยสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ การจัดการทั่วไป และบัญชี ว่างงานมากที่สุดตามลำดับ รองลงมาคือ ระดับปวส. ในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ บัญชี และเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ

2) สาเหตุที่ยังว่างงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ยังว่างงานมีสาเหตุมาจาก เชื่อว่าหางานทำไม่ได้/ยังไม่มีการติดต่อหางานมากที่สุด รองลงมาคือ อยู่ระหว่างการศึกษาค่อ และมีปัญหาสุขภาพ ตามลำดับ

3) สถานที่ที่ต้องการทำงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ยังว่างงานส่วนใหญ่พร้อมที่จะทำงาน โดยต้องการทำงานในจังหวัดภูมิลำเนามากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยดังกล่าวมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่าผู้สมัครงานที่เป็นตัวอย่างในการสำรวจยังคงว่างงานถึงร้อยละ 41.9 ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับผลการสำรวจภาวะการมีงานทำของประชากรทั้งนี้เนื่องมาจากค่านิยมที่ใช้ในการสำรวจ และกรอบตัวอย่าง (Sampling Frame) แตกต่างกัน

2. โดยภาพรวมของผู้สมัครงานใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้แม้จะมีผู้มีงานทำเกินกว่าครึ่งของกลุ่มตัวอย่างแต่ก็ยังมีผู้ว่างงานถึงร้อยละ 41.9 ซึ่งเป็นจำนวนการว่างงานที่สูง โดยการว่างงานดังกล่าวมีสาเหตุมาจากการ เชื่อว่าหางานทำไม่ได้/ยังไม่มีการติดต่อหางานมากที่สุด ซึ่งการเชื่อว่าหางานไม่ได้นี้อาจเนื่องมาจากปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ส่งผลให้นักลงทุนขาดความเชื่อมั่นในการลงทุนประกอบกับความวิตกกังวลของผู้สมัครงานในเรื่องความปลอดภัยในการเดินทางไปทำงาน

3. ผู้ที่ยังว่างงานใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่ต้องการทำงานในจังหวัดภูมิลำเนาของตนเอง กรณีดังกล่าวนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะเฉพาะทางสังคมและวัฒนธรรมที่ทำให้ผู้สมัครงานไม่ต้องการเคลื่อนย้ายหรือไปหางานทำในพื้นที่อื่น

/ข้อเสนอแนะ...

ข้อเสนอแนะ

1. ภาครัฐควรมีมาตรการในการสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการลงทุนสำหรับนักลงทุนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะในกิจการขนาดเล็กและขนาดกลางซึ่งใช้เงินทุนไม่มากนัก และสามารถตั้งสถานประกอบการกระจายทั่วไปในพื้นที่เพื่อให้ผู้สมัครงานที่ต้องการทำงานในพื้นที่ที่มีโอกาสทำงานมากขึ้น
2. ภาครัฐควรกำหนดแนวทางและมาตรการในการช่วยเหลือผู้ที่ยังว่างงาน โดยเฉพาะมาตรการในการสนับสนุนเงินทุนในการประกอบอาชีพ การฝึกอบรมอาชีพให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางสังคม และวัฒนธรรมของผู้ว่างงานในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

กรมการจัดหางาน
กองวิจัยตลาดแรงงาน
24 มีนาคม 2554